

«Νενίκηκά σε Σολομών»-Τα θυρανοίξια της Αγιά Σοφιάς

/ [Ιστορία - Εθνικά Θέματα](#)

Τα θυρανοίξια της Αγιάς Σοφιάς έγιναν στις 27 Δεκεμβρίου του 537 από τον Ιουστινιανό, ο οποίος βλέποντας την υπεροχή της Αγιάς Σοφιάς έναντι του ξακουστού ναού του Σολομώντα, αναφωνεί: «Δόξα των Θεώ το καταξιωσάντι με τελέσαι τοιούτον έργον. Νενίκηκά σε Σολομών».

Η περιοχή στην οποία χτίστηκε η Αγιά Σοφία στην Κωνσταντινούπολη είναι ιδιαίτερα σεισμογενής. Παρ' όλα αυτά, ο επιβλητικός ναός έμεινε «όρθιος» για 15 αιώνες, αποτελώντας ένα μοναδικό τεχνολογικό επίτευγμα. Αν και το έργο ήταν τεράστιο, για τα δεδομένα της εποχής, χρειάστηκαν μόλις πέντε χρόνια για να ολοκληρωθεί. Ο ναός ήταν έμπνευση του Μέγα Κωνσταντίνου, όραμα του Ιουστινιανού και σχέδιο των δύο σημαντικών αρχιτεκτόνων της αυτοκρατορίας,

Ανθεμίου και Ισιδώρου....

Η Αγία Σοφία είναι το πρώτο κτίσμα που χτυπάει στα μάτια του επισκέπτη, καθώς εισέρχεται από την Προποντίδα. Το ξεχωριστό αυτό σημείο είχαν επιλέξει για να χτίσουν τους ναούς τους, αιώνες πριν από τους Βυζαντινούς, οι ειδωλολάτρες.

Ο πρώτος ναός της Αγίας Σοφίας θεμελιώθηκε από τον Μεγάλο Κωνσταντίνο το 330 μ.Χ. όταν ονόμασε τη μετέπειτα Κωνσταντινούπολη πρωτεύουσα της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας. Η ανέγερση του ναού ολοκληρώθηκε από τον γιο του Κωνσταντίνο και τα εγκαίνια έγιναν στις 15 Φεβρουαρίου του 360.

Κατά την εποχή του Αρκαδίου, το 404, η πρώτη Αγία Σοφία πυρπολείται και θα κτισθεί εκ νέου από τον Θεοδόσιο Β'. Τα εγκαίνια θα γίνουν στις 10 Οκτωβρίου του 415, όμως ο ναός θα πυρποληθεί και πάλι το 532, κατά τη Στάση του Νίκα. Έτσι, ο αυτοκράτορας Ιουστινιανός Α' αποφασίζει να κατασκευάσει την εκκλησία από την αρχή, στον ίδιο χώρο, αλλά πολύ πιο επιβλητική, για να δεσπόζει στη Βασιλεύουσα. Τα θεμέλια αυτού του μεγαλοπρεπή ναού θα μπουν στις 23 Φεβρουαρίου του 532, με σχέδια που εκπόνησαν οι αρχιτέκτονες Ανθέμιος Τραλλιανός και Ισίδωρο ο Μιλήσιος.

Για την ολοκλήρωση του κολοσσιαίου έργου δούλεψαν αδιάκοπα επί έξι χρόνια 10.000 τεχνίτες, ενώ ξοδεύτηκαν 320.000 λίρες (περίπου 120.000.000 ευρώ). Από κάθε σημείο όπου υπήρχε Ελληνισμός, έγινε προσφορά: Τα πράσινα μάρμαρα από τη Μάνη και την Κάρυστο, τα τριανταφυλλιά από τη Φρυγία και τα κόκκινα από την Αίγυπτο. Από τον υπόλοιπο κόσμο προσφέρθηκαν τα πολύτιμα πετράδια, ο χρυσός, το ασήμι και το ελεφαντόδοντο, για τη διακόσμηση του εσωτερικού.

Τα εγκαίνια έγιναν στις 27 Δεκεμβρίου του 537 από τον Ιουστινιανό, ο οποίος βλέποντας την υπεροχή της Αγίας Σοφίας έναντι του ξακουστού ναού του Σολομώντα, αναφωνεί: «Δόξα των Θεώ το καταξιωσάντι με τελέσαι τοιούτον έργον. Νενίκηκά σε Σολομών».

Για χίλια και πλέον χρόνια (537-1453), η Αγία Σοφία θα αποτελέσει το κέντρο της ορθοδοξίας και του ελληνισμού. Εκεί, ο λαός θα γιορτάσει τους θριάμβους, θα θρηνήσει τις συμφορές και θα αποθεώσει τους νέους αυτοκράτορες.

Η τελευταία λειτουργία τελέστηκε στις 29 Μαΐου του 1453. Ο αυτοκράτορας Κωνσταντίνος Παλαιολόγος ΙΑ΄ Δραγάτης, αφού προσευχήθηκε μαζί με το λαό και ζήτησε συγγνώμη για λάθη που πιθανόν έκανε, έφυγε για τα τείχη, όπου έπεσε μαχόμενος. Μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης, η Αγία Σοφία έγινε τζαμί και με την επανάσταση του Κεμάλ Ατατούρκ μετατράπηκε σε μουσείο.

Η Αγία Σοφιά σήμερα

Η Αγία Σοφία έχει βρεθεί πολλές φορές τελευταία στο επίκεντρο της προπαγάνδας του Τούρκου προέδρου Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, ο οποίος δεν διστάζει σε ομιλίες του να προαναγγέλλει την μετατροπή της σε τζαμί.

Πρόσφατη απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου της χώρας για επαναφορά της ιστορικής Μόνης της Χώρας στην πρότερη χρήση της, δηλαδή την μετατροπή της εκ νέου σε τζαμί, επανέφερε το θέμα στο προσκήνιο.

Η ετυμηγορία του Ανωτάτου Δικαστηρίου της χώρας, σύμφωνα με τον τουρκικό τύπο, μπορεί να ανοίξει τον δρόμο για ανάλογη εξέλιξη και στην Αγία Σοφιά.

Εξάλλου, ο ίδιος ο Ερντογάν το δήλωσε: «Θα ξανακάνουμε τζαμί την Αγία Σοφιά»

